

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๒

กับ การจัดการเรียนรู้

ดร.ปรียานุช พิบูลสรวุฑ
โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง
มีนาคม ๒๕๕๒

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๓ ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนของครู ไว้ว่า ต้องเห็นความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับการศึกษา ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัวและชุมชน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๔ กล่าวถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ว่า จัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึง ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการความคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและการแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิด เป็น ทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๔ (ต่อ)

จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน และสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการทำกิจกรรมและทดสอบ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๗ ให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขึ้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย และเกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูผู้สอน จึงต้องมีการพัฒนาตนเองและอย่างต่อเนื่อง รู้จักคิดค้นวิธีการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียน ได้รู้จักคิดหาหนทางสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนวทางในการหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสิ่งใหม่ ๆ หรือสอนให้ผู้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๗ (ต่อ) ครูต้องไม่บอกหรืออธิบายให้มาก แต่จะให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ให้เกิดความคิดอย่างหลากหลาย และคิดอย่างสร้างสรรค์ ครูจึงต้องคิดและวางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยให้ความสำคัญกับผู้เรียนทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและเป็นกลุ่ม และเชื่อว่าผู้เรียน เรียนรู้ และปฏิบัติจริงได้ด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นองค์รวม และให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและเหมาะสมกับผู้เรียน สามารถให้ผู้เรียนเรียนรู้แบบบูรณาการ ทั้งในกลุ่มวิชาและต่างกลุ่มวิชาต่าง ๆ โดยให้เรียนรู้จากสภาพที่เป็นจริง และสอดคล้องกับการดำเนินชีวิต

การบูรณาการแบบองค์รวม

- **บูรณาการแบบองค์รวม**

บูรณาการเนื้อหาวิชาในหลักสูตร โดยกลุ่มสาระต่างๆจัดหลักสูตรร่วมกัน กำหนดเนื้อหาที่จะสอนในระดับชั้นเดียวกันแบบไม่แยกส่วนกัน เป็นการลดภาระงานและลดชั่วโมงสอน

เพื่อให้นักเรียน เรียนรู้อย่างมีความหมายต่อการดำเนินชีวิต และมีความสุขกับการเรียน

- **บูรณาการแบบสหวิทยาการ (*multidisciplinary*)**

มีชิ้นงานเดียวกัน / จัดกิจกรรมค่าย / ศึกษาแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน / ประเมินผลและกำหนดการให้คะแนนร่วมกัน

ตัวอย่างการบูรณาการแบบองค์รวม

- บูรณาการโดยใช้โครงงาน
- บูรณาการโดยใช้ทักษะความคิด (หาสถานการณ์ให้อภิปราย แสดง บทบาทสมมติ วิเคราะห์ข่าวสาร เขียนแผนผังความคิด สืบเสาะหาความรู้ คิด เชื่อมโยงความรู้กับวิชาต่างๆ ฝึกความคิดรวบยอด ฯลฯ)
- บูรณาการโดยใช้แหล่งเรียนรู้
- บูรณาการโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น / ภูมิปัญญาไทย